

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Muusikaosakond

Muusika õppekava

Jaan-Eerik Aardam

TAGASI ALGUSESSE

Loov- praktilise lõputöö teoreetiline osa

Juhendaja: Peedu Kass

Kaitsmisele lubatud .....

(juhendaja allkiri)

Viljandi 2020

SISUKORD

SISSEJUHATUS	3
1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS	4
1.1. Teekonna algus	4
1.2. Õpe ja loome Viljandis	5
2. LÕPUTÖÖ KONTSEPTSIOON JA REPERTUAARIVALIK.....	8
2.1. <i>Little Pink Room</i>	8
2.2. <i>Never Here Alone</i>	9
2.3. <i>Pictures</i>	10
2.4. <i>Curious Boy</i>	10
2.5. <i>(Boy You Are Still) Over Your Head</i>	11
3. LUGUDE SALVESTUSPROTESESS	13
3.1. Lugude produtseerimine ja hilisem helitöötlus.....	13
KOKKUVÕTE	15
KASUTATUD KIRJANDUS.....	16
LISAD.....	17
SUMMARY	35

SISSEJUHATUS

Käesoleva loov-praktilise lõputöö kirjaliku osaga annan ülevaate oma muusika-alastest õpikogemustest ja tegevustest Saaremaal ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias ning tutvustan lõputöö raames valminud lugusid ning nende salvestusprotsessi.

Loov-praktiline lõputöö kannab pealkirja “Tagasi algusesse” ning hõlmab endas viite omaloomingulist lugu, mis on kirjutatud ja salvestatud ajaperioodil september 2019 kuni mai 2020. Lood olen salvestanud täies mahus iseseisvalt ning hilisema helitöötluse olen samuti teinud üksi.

Loov-praktilise lõputöö esimeses peatükis kirjeldan ja analüüsin oma teekonna algust Saaremaal ning tutvustan oma muusika-alaseid tegemisi Viljandi Kultuuriakadeemias. Teises peatükis kirjutan lahti oma lõputöö kontseptsiooni “Tagasi algusesse” ning selgitan lähemalt lõputöö raames valminud lugusid. Kolmandas peatükis annan ülevaate lugude salvestusprotsessist.

Täna oma erialaõpetajaid Marek Taltsi ja Andre Maakerit, loov-praktilise lõputöö juhendajat Peedu Kassi, ning kõiki teisi õppejõude, kes on mind läbi aastate toetanud.

1. ÕPIKOGEMUSTE KIRJELDUS

1.1. Teekonna algus

Alustasin oma muusikaalast teekonda keset Saaremaa metsi ja põllumaid. Sündinud perekonda, kus ema oli muusikaõpetaja, isa suur koorilaulu austaja ning kõik õed ja vennad muusikahuvilised, ei läinud kaua aega, kui esimesed katsetused klaveri taga olid tehtud. Siiamaani on hästi meeles, kuidas ema mängis mulle Ludwig van Beethoveni klaveri sonaati nr 14, mis on tuntud ka Kuupaiste sonaadi nime all, ning mina püüdsin seda nelja aastaselt kuulmise kaudu järgi klimberdada. Noores eas emaga koos veedetud aeg klaveri taga pani aluse minu armastusele muusika vastu.

Pikka aega olin pühendunud peamiselt laulmisele ja klaveri mängimisele, kuni 14-aastaselt otsustasin iseseisvalt kitarril õppima hakata. Kitarril vastu tärkas huvi eelkõige tänu oma vanemale vennale, kes oskas mängida lihtsamaid lugusid ehk “kolme duurikaid”. Viimase tõuke andis taaskord mu ema, kes ostis koju kitarrilõpiku ning pani noore teismelise valiku ette. Kodus oli olemas nüüd kitarr ja ka vastav õpik, mis tähendas loogiliselt vaid üht – pidin kitarril hakkama õppima.

Paar aastat hiljem võtsin julguse kokku ja läksin oma esimesse kitarrilaagrisse, mis toimus Kuressaare Gümnaasiumis. Laagris sattusin Tiit Pauluse juhendatavasse ansamblisse. Tiidu laialdased teadmised kitarrimängust ja muusikast üldiselt sütitasid mind sedavõrd, et otsustasin sama aasta sügisest astuda ka Kuressaare Muusikakooli, kus Tiidu käe all veetsin kokku neli aastat. Nende nelja aasta jooksul sain ma omale esimesed teadmised improviseerimisest, hakkasin muusikat kuulama ja esimest korda elus ka analüüsima ning mis kõige tähtsam – ma leidsin endale teisi noori, kellega koos musitseerida. Tiidu soovitusel hakkasin käima ka huvikooli Inspira laulutundides, mis tegutses Kuressaare Gümnaasiumis.

Kuigi esinemisi oli sel ajal palju ning käidud sai mitmetes kohtades üle Eesti, tahan eraldi välja tuua iga-aastased külaskäigud Viljandi Koolijazzile. Need väljasõidud olid tõelised talvised maiustused, mida minu süda ihkas. Kohtumine teiste noortega üle Eesti, kellega sai koos musitseeritud ja uusi teadmisi omandatud, laiendas minu silmaringi tohutult ning süvendas veelgi enam soovi elada muusikakeskset elu ka pärast keskkooli.

Kitarri- ja laulutunnid Kuressaares, igasuvised Kuressaare kitarrilaagrid ning igatalvine Koolijazz Viljandis olid loonud viljaka pinnase selleks, et jätkata oma muusikaalaseid õpinguid kõrgkoolis. Kuigi esialgne plaan kohe pärast keskkooli astuda Viljandi Kultuuriakadeemiasse ei õnnestunud, sai see samm siiski astunud 2014 aasta sügisel.

1.2. Õpe ja loome Viljandis

Akadeemia esimesel aastal õppisin ma pärimusmuusika osakonnas. Kuna minu ema on pärimusmuusika eestvedaja Saaremaal ning koos tema ja vennaga olime seda muusikat juba aastaid viljelenud, ei tundnud ma ennast võõrana. Õppetööst on enim meeles ansamblitunnid. Terve kursus oli pandud ühte ansamblisse ning meil oli väga hea koostöö. Lisaks sellele juhendas ansamblit Jalmar Vabarna, kes hoolimata oma tihedast graafikust leidis aega, et meile häid näpunäiteid jagada. Kuna repertuaari oli aastaga omajagu omandatud, kandideerisime ka Viljandi pärimusmuusika festivalile, kus andsime kontserdi Rohelisel laval. Aasta lõpuks oli aga selgeks saanud see, et üksnes pärimusmuusikat viljeleda mulle ei meeldi. Otsustasin vahetada osakonda.

Teisest aastast alates hakkasin ma rohkem tegelema ka kooliväliste ansamblitega. Esimeseks suuremaks projektiks sai *Twice The Strings*, kuhu kuulusid lisaks minule Kelly Vask, Mart Nõmm ja Karl-Heinrich Arro. Ansambel mängis Kelly Vase ja minu kirjutatud muusikat. *Twice The Strings* oli tähtis teetähis väga mitmel põhjusel. Esiteks sellepärast, et tegemist oli esimese ansambliga väljaspool Saaremaad, mis mängis minu omaloomingut. Lisaks sellele käisime Sandra Vabarna loengu raames *Twice the Strings*’iga läbi need sammud, mida peab astuma üks alustav bänd, kes tahab läbi lüüa muusikatööstuses. Bändile sai loodud erinevad sotsiaalmeediakontod, salvestasime esimesed demod ning käisime oma esimesel ametlikul pildistamisel. Kuigi *Twice The Strings* tegutses lühikest aega, kasvas sellest ansamblist välja teine, veelgi tähtsam koosseis nimega *Kelly’s Puzzle*.

Kolmandat õppeaastat ilmestab kõige rohkem Viljandi esimese tõelise jazzbaari Jasm avamine. Iganädalased jämmid ning väärt kontserdid andsid indu juurde ning inspireerivate kursusekaaslaste eestvedamisel sai koht sisse võetud ka Jasmi majabändis, millele sai nimeks *Good Habits Trio*.

Jätkasin ka aktiivset musitseerimist erinevates koosseisudes, millest kaks on siiani tegutsevad. Eelpool mainitud *Twice The Strings*'ist kasvas välja *Kelly's Puzzle* ning esimese kursuse ansamblist kasvas välja *Nagy Bögö*. Viimane on ehe näide muusikaosakonna sisesest koostööst, sest koosseisu kuuluvad nii pärimus- kui rütmimuusikud. *Nagy Bögö*'s mängides olen ennast alati tundnud väga vaba ja loova muusikuna. Mind köidab see väljakutse, kuidas luua muusikaline sild uue ja vana vahel ning kuidas ühiselt kõlama panna selline suur pillide hulk, milleks on neli erinevat torupilli, flööti, akustiline kitarr, vokaal, kontrabass ja trummid. Vabadusele on aidanud kaasa ka erinevad kitarrihäälestused, mida nii loometöös kui laval olles *Nagy Bögö*'ga kasutan.

Kuna *Kelly's Puzzle* ei mänginud minu loomingut, sain nüüdsest rohkem keskenduda oma *sound*'i otsimisele. Taipasin, et hästi kõlamine ei tulene nii väga nootidest, mida mängid, vaid hoopis sellest, kuidas ja millise *sound*'iga neid noote mängida. Õppisin palju sellest, kuidas ansamblina ühiselt hästi kõlada ning kuidas kitarristina mängida ainult nii palju, kui tegelikult vaja on.

Läbi ülikooli aastate on mul olnud Viljandis kolm erialaõpetajat. Esimese aasta pärimusmuusikaosakonnas juhendas mind Villu Talsi, kellega keskendusime peamiselt vasaku ja parema käe koordineerimisele ning erinevate pärimuspalade meloodiate mängimisele ja nende saatepartiidele.

Järgneval kolmel aastal sain õpetussõnu Marek Taltsilt. Marekuga tutvusime sügavamalt blues- ja jazzmuusikaga. Olin eriti huvitatud Ameerika jazzlegendi *Wes Montgomery* kitarrimängust, kelle soolosiid transkribeerisin ja analüüsisin. Blueskitarristidest sai palju kuulatud *B.B. King*'i, *Jimi Hendrix*'it, *Kirk Fletcher*'it, *Josh Smith*'i ning Mareku soovitusel ka *Eric Gales*'i, kelle kontserdile õnnestus minna 2018 aasta suvel, mis toimus Haapsalus Augustibluusi festivalil.

Kolmas õpetaja oli Andre Maaker, kelle käe all keskendusime keerukamate *bebop* jazzstandardite meloodiate mängimisele ning hilisemas faasis kitarrikaela tundmisele ja improviseerimisele. Improvisatsiooni all muusikas mõeldakse ettevalmistamata helindit, mis on tekkinud hetke jooksul vabalt või teatud eeskirjade järgi. Kuna taoline muusika sünnib ühe meelehetke jooksul, siis on ta ainulaadne ja kordumatu. (Paulus, 2000)

Kõige murrangulisem aeg akadeemias õppimise ajal on olnud minu vahetusaasta Hollandis, kus veetsin semestri Arnhemis asuvas ülikoolis nimega ArtEZ. Ülikooli näol oli tegemist sarnase kooliga nagu Viljandi Kultuuriakadeemia, sest ka seal olid erinevad osakonnad ühendatud kokku ühte kooli. Uus keskkond oli inspireeriv, seda eelkõige tänu kaasõpilastele ja õppejõududele. Laulukirjutamistundides kirjutatud lugudest sai alguse loomeperiood, mille tulemusena sündis antud loov-praktilise lõputöö jaoks viis lugu.

2. LÕPUTÖÖ KONTSEPTSIOON JA REPERTUAARIVALIK

Lõputöö kontseptsioon “Tagasi algusesse” viitab minu soovile läheneda muusikale taaskord sellest küljest, mis mind keskkooli ajal Saaremaal köitis kõige enam. Selleks oli omakirjutatud laulude laulmine ja saatmine kitarril. Mäletan hästi, kuidas akadeemia teise õppeaasta viimases ansamblitunnis küsisin ansamblijuhendajalt Peedu Kassilt, kuidas saada heaks muusikuks. Muude mõtete hulgast jäi minule kõlama see, et ükskõik kuhu sa rändama ka ei lähe, alati tuleb meeles pidada seda, kust sa oled tulnud. Teatud sorti leppimine iseendaga ongi viinud selleni, et antud loov-praktilise lõputöö raames tulin tagasi siia, kust ma kunagi alustasin.

2.1. *Little Pink Room*

Little Pink Room (vt. Lisa 1) on lugu, millest sai kogu loomeperiood alguse. Loo põhisoõnumiks on iseenda leidmine ka siis, kui kõik ümberringi on muutunud. Et ennast leida, on vaja kohta, kus pingeid maha laadida ja kogeda rahu. Selleks kohaks sai roosade seintega tuba, mida üürisin oma vahetusaastal Hollandis.

Enamasti algavad lood minu jaoks ühest kindlast kitarririffist. *Riff* on lühike meloodiline, harmooniline ja rütmiline motiiv, mida üldjuhul korratakse ning mis faktuurielemendina võib harmooniat olulisel määral kujundada. (Sillamaa 2014, lk 107) Antud loo puhul joonistus sellest välja salmi harmoonia ning ka meloodia. *Riff* ise sündis tänu erinevate akordipöörete katsetamisele kitarrikaelal. Sära lisab kitarririffile lahtiste keelte kasutus, mida võimaldab E-duuri helistik.

Loo refrääni näol on tegemist lihtsa II – V harmoonia liikumisega, millele lisab pinget meloodia, kasutades selleks vastavate akordide üheksandat ja kolmeteistkümnendat astet. Vaheosas harmoonia tonaalne keskus nihkub. Tonaalsuse aluseks on arusaam, et mingi helirea piires on üks heli teiste suhtes kesksel kohal. Seda heli nimetatakse tugiheliks või

toonikaks. (Sillamaa 2014, lk 54) Harmoonia esile toomiseks kasutasin kitarripartii salvestamisel volüümipedaali, mis *sound'*iliselt laseb igal akordil justkui “ujuda” oma kohta. See omakorda aitab kuulajal puhata salmis ja refräänis kõlanud kindla rütmiga kitarripartiidest. Loo võtavad kokku algusele sarnaselt vokaal ja kitarririff, mis tekitab vormiliselt tervikliku tunde.

Little Pink Room on austusavaldus kõigile ja kõigele, mida pidasin Hollandis elades tähtsaks.

2.2. *Never Here Alone*

Never Here Alone (vt Lisa 2) on teine Hollandis kirjutatud laul ning kirjeldab minu mõtteid viimasel pühapäeval enne jõuluvaheajaks koju sõitmist. Põhiteemaks on sarnaselt *Little Pink Room*'ile iseenda leidmine, kuid antud loos keskendun veel enam oma sisemaailmale. See on ka ainuke lugu, mille kirjutamisprotsessis kasutasin harmooniainstrumendina klaverit.

Lugu on suuresti üles ehitatud Gsus4 akordi ümber. Ilma tertsi akordid on kõla poolest mitmeti tõlgendatavad, ent just selles peitubki nende eripära ja võlu. (Sillamaa 2014, lk 48) Salmides olen ka teised akordid valinud väga avatud kõlaga, mis maalib pildi vihmasest pühapäevahommikust. Tempo on rahulik ning lihtne harmoonia aitab tekstil esile tõusta. Vaheosades toimub väike suunamuutus. Tekst puudub ning kaks järjestikust moll akordi lasevad hetkeks kurvemal meeleolul esiplaanil olla.

Lugu läheb minu jaoks tõeliselt käima akustilise kitarrilise partii sisenedes, mis juhtub vahetult enne refrääni algust. Olen suur akustilise kitarrilise kõla austaja ning antud loole lisab see vajaliku mõõtme, et viia lugu refräänis kulminatsioonini. Refräänis kõlab korduvalt mõte *Never here alone*, millele olen loo algusest saati korduvalt vihjanud. Seda saab mõtestada lahti mitmeti, kuid ise pidasin silmas seda, et kuigi olin Hollandis elades füüsiliselt eraldatud oma sõpradest ja lähedastest, olid nad mulle siiski alati toeks.

Loo lõppedes naasen taaskord Gsus4 akordi juurde. Tekstist tuleb välja minu koduigatsus, kuid muusikalises plaanis lõppeb lugu lootusrikkalt.

2.3. *Pictures*

Pictures (vt Lisa 3) on ainuke lugu viiest, mis oli mingil kujul olemas juba aastaid tagasi, kuid lõpliku vormi ja kuju sai ta märtsis 2020. *Pictures* kõlas algselt minu peas kui tõelise Jimi Hendrix'i laadi *blues-rock* loona, kuid viimasel hetkel sai temast hoopis varasemat *Ewert and The Two Dragons*'i loomingut meenutav akustilise *vibe*'iga laul. Loo põhifookuses on akustilise kitarriga ja vokaali dialoog, mida aitavad minimalistikult värvida *shaker*, tamburiin ja elektriklaver. Salmides on teatud *blues* 'ilik tunnetus, mille joonistab välja akustilise kitarriga partii. Vokaal on soe ning jutustab sellest, kuidas inimesed oma minevikus tehtud pilte vaadates kipuvad taas elustama neid hetki oma peas ning emotsioone oma kehas.

Loo esimene salm on muusikaliselt üles ehitatud teksti ümber ning see tingib vahelduva taktimõõdu, mis esimeses vaheosas jääb ühtlase 4/4 juurde. Tänu sellele kõlab teine salm ka omamoodi uudsenä. Värskest annab juurde ka harmoonia kohatine liikumine IV-sse astmesse. Kui salmid olid harmooniliselt üsna staatilised, siis refräänis hakkab harmoonia liikuma meloodiaga kaasa. Refrääni iseloomustab ka meloodias esinevate süntkoopide rohkus, mis koos harmooniaga liikudes tekitab rütmilist pinget.

Vaheosas toon sisse vokaalide kahehäälsuse ning kuna kumbki partii on tugevalt *pan*'itud tekitab see ühe massiivse vokaali tunde, mis meenutab koori. Vaheosas kõlab ka esimest korda tamburiin, mis aitab balansseerida madalas registris kõlavat akustilist kitarriga ja vokaale. Jätkan vokaalide kahehäälsusega ka kõige viimases refräänis. Lisasin ka *shaker*'i ning tamburiini, et toetada veel enam loo kulmineerumist. Antud refrääniga lugu lõppebki.

Pictures on lugu, mis mind alati viib mõtetes koju.

2.4. *Curious Boy*

Lugu *Curious Boy* (vt. Lisa 4) on pilguheide iseendasse ning kirjutatud ajendil elada praeguses hetkes mitte oma minevikus. Soov aru saada iseendast ja ümberringi toimuvast on minu põhimotivaatoriks nii muusika kui erinevate tekstide loomisest ning seetõttu pean antud lugu mingis mõttes oma autoportree looks.

Kõik sai alguse taaskord ühest kitarririffist, mille olin kirjutanud kunagi aastaid tagasi. Mõni idee tahab aega, et küpseks saada, ning vahel on lõpptulemus hoopis erinev algupärasest ideest. Nii juhtus selle riff'iga, millest sai loo põhi.

Mulle meeldib kirjutamisprotsessis katsetada erinevaid kitarripartii-ideid kasutades selleks *looper*'it. *Looper* on ideaalne laulukirjutamistöööriist, mis võimaldab salvestada lühikesi muusikalisi fraase ning seejärel juba olemas olevale peale salvestada uut materjali. (*World of Music*, 2020) Mingi hetk taipasin, et algupärase riff'ile olin peale ladunud neli-viis kihti uusi kitarripartiisid. Hoolimata sellest, et nad kõik sobisid omavahel, jaotasin nad loo salmide vahel ära nii, et kuulaja kõrvu pidevalt värskendada uute partiidega.

Lugu algab kitarril peal sisse mängitud rütmiga, milleks sain inspiratsiooni Erki Pärnoja loost "*Late August*". Salm ning eelrefraan on väga sarnased, kuid väike harmooniline erinevus neil siiski on. Kui salmis vahelduvad kolm akordi E, F#m7 ning Dsus2, siis eelrefraanis lisab liikumist läbiminev A/C#.

Refraan koosneb kvadraadidest, kus akordid Amaj9 ja Gmaj7 vahelduvad kahe takti kaupa. Värskest lisab akustilise kitarril tihedat faktuur. Minu jaoks oli väljakutse, kuidas siduda refräärni viimane akord Gmaj7 salmi esimese akordiga, milleks on E, nii et see ei hüppaks kuulaja jaoks liialt esile. Võti seisneb refräärni meloodia jõudmises E nooti, mis tekitab "koju jõudmise tunde".

Curious Boy on heatuju laul, mis püüab julgustada ka teisi tundma huvi iseendas ja ümbritsevas toimuvas vastu.

2.5. (Boy You Are Still) Over Your Head

(Boy You Are Still) Over Your Head (vt Lisa 5) kirjutamine ning lõplikult valmis saamine võttis kõige enam aega. Ainuke asi, mis algusest peale oli paigas, oli teema, milleks on muutustega toime tulemine.

Loo salmid on üles ehitatud kindlale *groove*'ile, mida mängivad rütmikitarr ja bass. *Groove* on muusikalise protsessi tulemus, mille all mõistetakse rütmiliselt edasi viivat jõudu. (*Groove*, 2015) Kui eelpool nimetatud kaks mängivad enamuse ajast E nooti, siis tänu kolme akordi A, Bm7 ja C#m7 vaheldumisele teiste kitarride partiides loon harmoonilise liikumise.

Refrääni harmoonia sai paika üsna kiiresti ning seda enam pani rõhku sellele, kuidas need kindlad akordivoicing'ud täpselt selliselt kõlama panna nagu ma kujutasin neid ette oma peas. Lahenduse tõi *whammy bar*, mis on elektrikitarril külge kinnitatav abivahend, millega saab kõiki keeli kitarril korraga vabalt valitud suunas *bend*'ida. Tekib heli, mis meenutab kulunud kassetimängijat.

(*Boy You Are Still*) *Over Your Head* on loov-praktilise lõputöö jaoks kirjutatud lugudest ainuke, kus on kitarrisoolo. Soolo ei ole improviseeritud, kuid ta on kirjutatud kasutades improvisatoorset lähenemist, mis tähendab, et paljude improviseeritud soolode hulgast valisin välja muusikalised ideed, mis mind kõige enam kõnetasid, ning neist fraasidest konstrueerisin tervikliku soolo. Ma ei olnud varasemalt kirjutanud väga palju soolosid lugudele ning seetõttu oli see hea väljakutse.

Loo tegelik mõte tulebki välja alles viimase refrääni teises pooles, kus kahehäälnel vokaalpartii laulab teksti "*boy you are still over you head*". Seda lauset mõtestan lahti nii, et tihti peale oleme me ise omaenda suurimad kriitikud ja takistused elus edasi liikumiseks.

3. LUGUDE SALVESTUSPROTESESS

Salvestusprotsess algas salvestuseks vajaliku ruumi leidmisest. Kuna Kultuuriakadeemia muusikamaja oli koroonakriisi tõttu suletud, ei olnud mul võimalik sealseid klasse ega tehnikat kasutada. Abi leidsin endise kursusekaaslase korterist, mis oli seisnud juba mõnda aega tühjana. Otsustasin sinna korterisse üles seada ajutise salvestusstuudio.

Tehnilised võimalused olid vägagi piiratud. Salvestamiseks oli kodus olemas kaks erinevat tüüpi mikrofoni. Shure SM 58, mis on dünaamiline mikrofoni ning millega salvestasin esmaseid vokaale, ning Rode NT1-A, mis on kondensaator tüüpi mikrofoni, millega salvestasin kõik kitarripartiid ning lõplikud vokaalipartiid. Helikaardina oli kasutuses Focusrite Scarlett 2i4.

Salvestamisjärjekord oli iga loo puhul sama. Salvestasin kõigepealt sisse elektrikitarripartiid ning sinna peale esmase vokaali. Seejärel tegelesin muude instrumentidega. Kuna omast käest polnud võtta ei trummisetti, basskitarri ega elektriklaverit, pidin kasutama *M-Audio* midikontrollerit, mille abil sai sisse mängitud kõik basskitarri- ja elektriklaveripartiid. Trumme oli läbi midikontrolleri raskem hästi kõlama saada seega otsustasin kasutada salvestusprogrammi *Garage Band* siseseid trummiloop'e, millele sulandasin juurde omalt poolt *midis* sisse mängitud *snare*'i ja *kick*'i lööke.

3.1. Lugude produtseerimine ja hilisem helitöötlus

Enne lugude salvestamist olid mul välja mõeldud esmased kitarripartiid ning vokaalid. Hoidsin avatud meelt ning lubasin endale muutusi nii lugude vormis, harmooniates, kui ka meloodiates, mil iganes pidasin seda vajalikuks. Kuigi salvestuse käigus muutusid paljud partiid ning oli palju katsetamist, nautisin lugude produtseerimist väga, ning leian, et see oli antud loov-praktilise lõputöö juures kõige rahuldust pakkuvam osa.

Kuigi salvestamiseks kasutasin *Apple*'i toodetel olevat vabavara nimega *Garage Band*, toimus hilisem helitöötlus *Logic Pro X*-iga. Olin Akadeemias õppides varasemalt juba tuttav helitöötlusprogrammiga *Pro Tools*, kuid leidsin, et *Logic Pro X* programmiga oli töötamine minu jaoks palju kiirem ja mugavam.

KOKKUVÕTE

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa eesmärgiks oli anda ülevaade oma muusika-alastest õpikogemustest ja tegevustest Saaremaal ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias ning tutvustada lõputöö raames valminud lugusid ning nende salvestusprotsessi.

Lõputöö raames kirjutasin ja salvestasin iseseisvalt viis lugu, mis valmisid ajaperioodil september 2019 – mai 2020.

Loov-praktilise lõputöö kirjaliku osa esimeses peatükis annan ülevaate oma õpikogemustest Saaremaal ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemias. Tutvustan ka põgusalt Kultuuriakadeemia ajal tekkinud kooliväliseid koosseise. Teises peatükis selgitan loov-praktilise lõputöö raames valminud lugusid. Kolmas peatükk on pühendatud lugude salvestusprotsessile.

Viljandi elu ja õpe on mind kasvatanud palju. Olen hakanud hindama muusikuks olemise võimalusi ning austama selle ameti väljakutseid. Seda silmas pidades olen kindel, et tegin õige otsuse, tulles õppima Viljandi Kultuuriakadeemiasse. Erinevad koostööprojektid, koolivälised ansamblid ning sidemed muusikutega üle maailma on igapäevane kinnitus sellele.

KASUTATUD KIRJANDUS

Oxford University Press. 2015. *Groove*. <https://www-oxfordmusiconline-com.ezproxy.utlib.ut.ee/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-1002284508> (15.05.2020)

Paulus, T. *Improviseerimine ja harmoonia kitarrile*. 2000. Tallinn. Prisma Prindi kirjastus

Sillamaa, V. *Rütmimuusika teooria*. 2014. Tallinn. Vali press OÜ

World Of Music. 2020. *Loop pedals*. <https://www.worldofmusic.com.au/effects/loop-pedals/> (14.05.2020)

LISAD

Lisa 1. "Little Pink Room" teemanoot

Little Pink Room

Intro

Jaan-Eerik Aardam

Guitar arpeggios

5 There

Salm 1

9 once was a ma - n with a cra - zy cur - ly ha - ir And a
13 poc-ket full of dre-ams He head-ed out To see Some
17 Since he ho-ped to fi - nd in his lit-tle me-ssed up mi - nd So he
21 ped-aled off a - lo - ne. To a place where he's un - kno - wn

Vahemäng

25
29 The

Salm 2

33 G#-7 F#-11 A(add9)/C# G#-7 F#-11 A(add9)/C#
road led up to here where the parks are full off cheers and the

37 G#-7 F#-11 A(add9)/C# B/D# B(add4) A(add9)
wheels keep tur-ni-ng ri - ght way bey-ond my sight. Yeah

41 G#-7 F#-11 A(add9)/C# G#-7 F#-11 A(add9)/C#
sure it all feels new But I'm ad-dic-ted to -

45 G#-7 F#-11 A(add9)/C# B/D# B(add4) A(add9) E/G# F#-11
some-one far a- way that's why I can-not sta - y that's why I can-not sta-

Refrään

50 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
When

54 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
When

58 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
change is all you see you

62 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
need a place to be

66 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
Lit-tle pi-nk room

70 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
helps me to get through

Vaheosa

74 E⁶ B-7/E D Δ 7/E E⁶

Fresh - ly pain-ted view Pink on top of blue

78 E⁶ A/C# G Δ 7

That will keep the groove go on

82 E⁶ B-7/E D Δ 7/E E⁶

Fresh-ly pain-ted view Pink on top of blue But in a

86 E⁶ B/D#

Month or may - be two - o It wears off When

Refrään

90 F#-11 A Δ 7/B A Δ 7/B B(sus4)

change is all you see you

94 F#-11 A Δ 7/B A Δ 7/B B(sus4)

need a place to be My

98 F#-11 A Δ 7/B A Δ 7/B B(sus4)

lit - tle pi - nk room

102 F#-11 A Δ 7/B A Δ 7/B B(sus4)

helps me to get through When

106 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
 change is all you see you

110 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
 need a place to be To

114 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
 fight with the fe-ars No you don't

118 F#-11 AΔ7/B AΔ7/B B(sus4)
 fight with the te - ars u - u - u - u There

Outro

123 G#-7 F#-11 A(add9)/C# G#-7 F#-11 A(add9)/C#
 once was a ma - n with a cra - zy cur - ly ha - ir And a

127 G#-7 F#-11 A(add9)/C# E/G# F#-11
 poc-ket full of dre-ams He head-ed out To se - e
 rit. . .

Lisa 2. "Never Here Alone" teemanoot

Never Here Alone

Jaan-Erik Aardam

Intro
Pad'i foon
G(sus4)

Salm 1

2 G(sus4) 4 G /: G(sus4) G
On this rai-ny sun-day mor-ning I am pac-king my things to go I am

6 G(sus4) G F(sus2) C
let-ting my-self know that I was ne-ver here a - lo - ne

8 G(sus4)
On this

Salm 2

10 G(sus4) 4 G /: G(sus4) G
rai-ny sun-day mor-ning I am build-ing a bridge to cro-ss I am

13 G(sus4) G F(sus2) C
Mak-ing a rope to toss Cause I was ne-ver here a - lo - ne

15 G(sus4) G(sus4)

Vaheosa

17 D- D-9 A- A-7 G(sus4) G
Uu - uu - jaa Uu - uu - jaa Uu - uu ja - a - a

21 D- D-9 A- A-7 G
Uu - uu - jaa Uu - uu - jaa On this

Copyright © JEAMUSIC

2

Salm 3

25 G(sus4) 4 G

rai-ny sun-day mor-ning I see my dreams have grown they want me to

29 F(sus2) C G

show that life goes on. They want me to

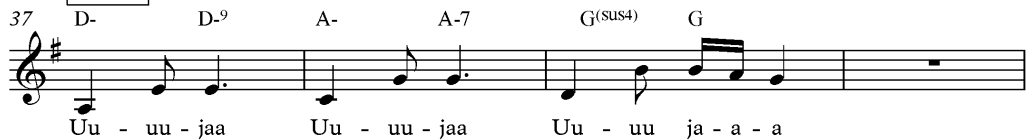
33 F(sus2) CΔ9/E G

gro - o - o - ow and just mo-ve on.

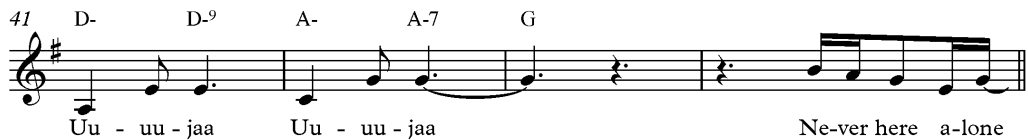
Vaheosa

37 D- D-9 A- A-7 G(sus4) G

Uu - uu - jaa Uu - uu - jaa Uu - uu ja - a - a

41 D- D-9 A- A-7 G

Uu - uu - jaa Uu - uu - jaa Ne-ver here a-lone

Refrään

45 F(sus2) A-7 G

Ne-ver here a-lone Ne-ver here a-lone

49 F(sus2) C G

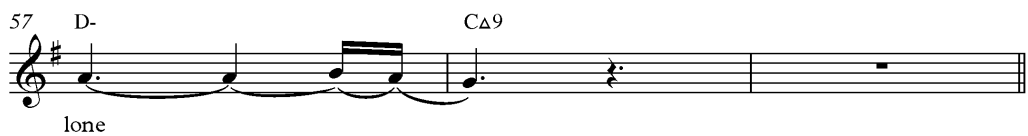
Ne-ver here a - lone Ne-ver here a -

53 D- A-7 G

lone Ne-ver here a - lone Ne-ver here a -

57 D- CΔ9

lone

3

60 Outro
 G(sus4)   /:

64 G(sus4) 4 G   /:   G(sus4) G   On this
 rai-ny sun-day mor-ning   I am   pac-king my things to go   I am

67 G(sus4) G   F(sus2) C
 let-ting my - self   know   that I   real - ly miss home.

rit. . . . . .

Lisa 3. "Pictures" teemanoot

Pictures

Jaan-Eerik Aardam

Intro

D^{sus2} C⁶ D^{sus2} C⁶

1   2   3   4

Hmm   hm - na - na   na - na nam naa   Hmm na - na

5   6   7   8

D^{sus2} C⁶ D^{sus2}

na - na - nam naa   Hmm na - na   na - na - nam naa

Salm 1

9   10   11   12   13

D^{sus2} C⁶ D^{sus2} C⁶ D^{sus2} C⁶

Pic - tures re - mind - ing me   How it all used to be   A - a - a

12   13

D^{sus2} D^{sus2}

U - u - u - u - u

14   15   16   17

D^{sus2} C⁶ D^{sus2} C⁶ D^{sus2} C⁶

E mo - tions re - view - a - ble   on your com - pu - ter - screen   A - a - a

17   18

D^{sus2} D^{sus2}

U - u - u - u - u

Vaheosa

19   20   21   22

B- B-7 D D^{add9} A E B-7 B-⁹

23   24   25   26

B- B-7 D D^{add9} A E B-7 B-⁹ D

2

Salm 2

27 D^{sus2} C⁶ D^{sus2} D^{sus4}

You won-der a-long the streets of your mind try-ing to fi-gure out

31 G Δ 7 D^{sus2} D^{sus2}

What was go-ing on in si - d - e Gone on in - side.

35 D^{sus2} C⁶ D^{sus2} D^{sus4}

Pic-tures that made you laugh some where you felt like half

39 G Δ 7 D^{sus2} D^{sus2}

They're stuck in - side In-side your mind

43 D^{sus2} A-7 E-7 D^{sus2}

They're stuck in - side In-side your mi-nd

Refrään

47 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 F#-7 E E

Cap - tu - ring mo - ments that will last

51 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 E⁷ E⁷

Live on their own while time goes past.

55 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 F#-7 E E

Gat - he - ring pic - tures that will speak.

59 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 E⁷ E⁷

Speak of the past and what will be.

C

3

63 D^{sus2} C⁶ D^{sus2} C⁶
Hmm hm - na - na na - na nam naa Hmm na - na

67 D^{sus2} C⁶ D^{sus2} D^{sus2}
na - na - nam naa Hmm na - na na - na - nam naa

71 D^{sus2} C⁶ D^{sus2} C⁶
Hmm hm - na - na na - na nam naa Hmm - na - na

75 D^{sus2} C⁶ D^{sus2} D^{sus2}
na - na nam naa Hmm - na - na na - na - nam naa

Refrään

79 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 F#-7 E E
Cap - tu - ring mo - ments that will last

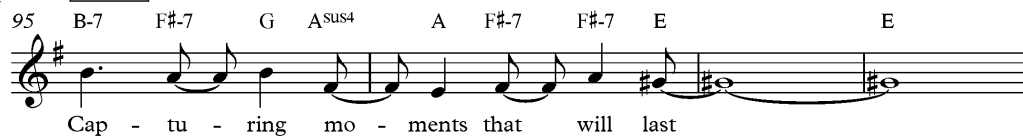
83 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 E⁷ E⁷
Live on their own while time goes past.

87 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 F#-7 E E
Gat - he - ring pic - tures that will speak.

91 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 E⁷ E⁷
Speak of the past and what will be.

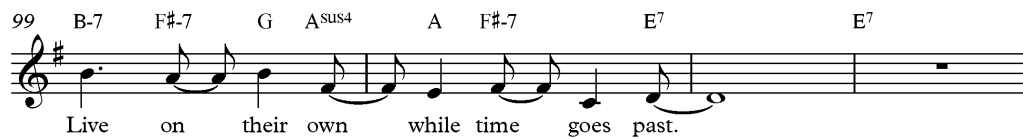
4 Refrään

95 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 F#-7 E E

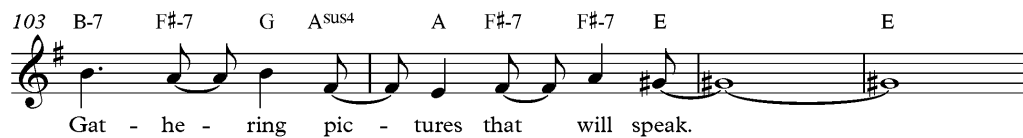
Cap - tu - ring mo - ments that will last

99 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 E⁷ E⁷

Live on their own while time goes past.

103 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 F#-7 E E

Gat - he - ring pic - tures that will speak.

107 B-7 F#-7 G A^{sus4} A F#-7 E⁷ E⁷

Speak of the past and what will be.

Lisa 4. "Curious Boy" teemanoot

Curious Boy

Jaan-Eerik Aardam

Intro
Rütmikitarr

5 E F#(sus4) F#- D(sus2)

9 E F#(sus4) F#- D(sus2) D(sus2) D To-da -

Salm 2

13 E F#(sus4) F#- D(sus2)
y Is not a-bout how to live To-da -

17 E F#(sus4) F#- D(sus2)
y is all a-bout how to give

21 E A/C# D(sus2)
Life the wel-come it ne-eds I'm gi-ving

25 A/C# D(sus2)
me a se-ond to breath

Vaheosa

29 E F#(sus4) F#- D(sus2)

33 E F#(sus4) F#- D(sus2) D(sus2) D I take a

2

Salm 2

37 E F#(sus4) F#- D(sus2)
 wa - lk with no in-ten-tions of be - ing back in time A sin-gle

41 E F#(sus4) F#- D(sus2)
 wa - lk with the in-ten-tion of bu-ying me some time

45 E A/C# D(sus2)
 Life the wel-come it ne-eds I'm gi-ving

49 A/C# D(sus2)
 me a se- cond to breath

Refrään

53 AΔ9 GΔ7
 Cu - ri - ou - s bo - y play-ing games with his toys. His zo-nig

57 AΔ9 GΔ7
 out from the no-ise of ev-ery-day Li - f - e It's kind of

61 AΔ9 GΔ7
 fun-ny how he se-es eve-ry thing that he be-lieves Not so

65 AΔ9 GΔ7
 dis-tant not so fa - r Oh I a-dore yo - u - u Cu - ri - ous boy

Vaheosa

69 E F#(sus4) F#- D(sus2)
 (Musical notation for chords and melody)

73 E F#(sus4) F#- D(sus2) D(sus2) D
 (Musical notation for chords and melody) To - da -

77 Salm 3 3

E F#(sus4) F#- D(sus2)

y is not a-bout just sa - ying no To - da -

81 E F#(sus4) F#- D(sus2)

y is more a-bout me let-ting go of this

85 E A/C# D(sus2)

life that's been stuck in my he - ad No more

89 E A/C# D(sus2)

cries I'm on - ly loo - king a - head

93 Refrään AΔ9 GΔ7

Cu - ri - ou - s bo - y play - ing games with his toys. His zo - ning

97 AΔ9 GΔ7

out from the no - ise of ev - ery - day Li - f - e It's kind of

101 AΔ9 GΔ7

fun - ny how he se - es eve - ry thing that he be - lies Not so

105 AΔ9 GΔ7

dis - tant not so fa - r Oh I a - dore yo - u - u Cu - ri - ous boy

4

109 AΔ9 GΔ7

Cu - ri - ous boy

113 AΔ9 GΔ7

Cu - ri - ous boy

117 AΔ9 GΔ7

Cu - ri - ous boy

121 AΔ9 GΔ7

Cu - ri - ous boy

125 **Outro** E F#(sus4) F#- D(sus2) Fade Out

Fade Out

Lisa 5. “(Boy You Are Still) Over Your Head” teemanoot

(Boy You Are Still) Over Your Head

Jaani-Erik Aardam

Intro

A(add9)/E   B-11/E   C#-7/E   B-11/E

5 A(add9)/E   B-11/E   C#-7/E   B-11/E

Salm 1   Acc -

9 A(add9)   B-11   C#-7   B-11

ep-ting   all   that is now   can change

13 A(add9)   B-11   C#-7   B-11

I   I just have   to de-cide   me a lane

17 A(add9)/E   B-11/E   C#-7/E   B-11/E

Life   will hard - ly give in   to me   So

21 A(add9)/E   B-11/E   C#-7/E   D-9

I   should-nt wait   for my days   to be i - deal

Vaheosa

25 A(add9)/E   B-11/E   C#-7/E   B-11/E

Salm 2

29 A(add9)/E   B-11/E   C#-7/E   B-11/E

Stay   It was ne-ver ment to stay   as it had been for years

33 A(add9)/E   B-11/E   C#-7/E   B-11/E

Say.   I am sa-ying I'm ok - ey but I still co-ver my ears

2

37 A^{(add9)/E} B^{-11/E} C^{#-7/E} B^{-11/E}

Move You just keep mo-ving on till the end of the day

41 A^{(add9)/E} B^{-11/E} C^{#-7/E} D⁻⁹

Mo - o - ove they all keep mo-ving o - on

Refrään

45 F^{#-7} E A Δ 7 B7^(add4)

This is no time for sad e-yes You are not a-lone They're on-ly

49 F^{#-7} E A Δ 7 B7^(add4)

up in your head those sad e-yes like the years have shown

53 F^{#-7} E A Δ 7 B7^(add4)

up in your head those sad e-yes like the years have shown

Soolo

57 A^{(add9)/E} B^{-11/E} C^{#-7/E} B^{-11/E} 3x

61 A^{(add9)/E} B^{-11/E} C^{#-7/E} D^{-(maj7)}

Refrään

65 F^{#-7} E A Δ 7 B7^(add4)

This is no time for sad e-yes You are not a-lone They're on-ly

69 F^{#-7} E A Δ 7 B7^(add4)

up in your head those sad e-yes like the years have shown

SUMMARY

The aim of this creative and practical thesis was to give an overview of my learning experience in Saaremaa and Tartu University Viljandi Culture Academy and to also introduce the five songs I wrote for the thesis and their recording process.

I wrote and recorded five songs for the thesis during a time period of September 2019 – May 2020.

In the first chapter of the writing part of this creative and practical graduation thesis I give an overview of my learning experience in Saaremaa and Tartu University Viljandi Culture Academy. I also briefly mention a few bands that came to be outside the Viljandi Culture Academy. In the second chapter I explain the songs that were written for the creative and practical graduation thesis. The third chapter is dedicated to the recording process of the songs.

Living and studying in Viljandi has helped me to develop myself a lot. I have started to appreciate the possibilities of being a musician and to respect its challenges. Keeping all that in mind I am certain that I made the right decision when coming to study in Viljandi Culture Academy. All the different projects, bands outside of school and connections with other musicians from all over the world is an everyday reminder of that.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Jaan-Eerik Aardam,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose “Tagasi algusesse”, mille juhendaja on Peedu Kass, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi Dspace kaudu Creative Commons’i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Jaan-Eerik Aardam

15.05.2020